

คุณสมบัติของนักศึกษาที่เข้าเรียน

นักศึกษาหลายคนไม่กล้าเลือกสาขาวิชาบริหารธุรกิจเพื่อเรียนเป็นวิชาเอก เพราะทราบมาว่าต้องใช้คณิตศาสตร์มากและตนมีความถนัดด้านนี้น้อย ที่จริงแล้วการบริหารธุรกิจแผนใหม่ ต้องนำคณิตศาสตร์เข้ามาประกอบการตัดสินใจมากพอสมควร เนื่องจากคณิตศาสตร์เป็นเครื่องมือสำหรับศึกษาวิเคราะห์ปรากฏการณ์ และพฤติกรรมของธุรกิจตลอดจนการคาดคะเนผลกระทบของแผนธุรกิจอย่างมีหลักการและเป็นวิทยาศาสตร์ (Scientific) ทั้งนี้ไม่เฉพาะแต่ด้านบริหารปฏิบัติการเท่านั้น ด้านการเงิน การตลาด หรือธุรกิจระหว่างประเทศก็ต้องอาศัยคณิตศาสตร์พอๆ กัน อย่างไรก็ตามเราเรียนคณิตศาสตร์เพื่อประยุกต์ ไม่ใช่เรียนคณิตศาสตร์ในเชิงทฤษฎีเหมือนที่เคยเรียนในระดับมัธยม เนื้อหาที่เรียนก็ไม่ล้น เพราะเป็นการศึกษาที่มีรากฐานมาจากปัญหาธุรกิจจริงๆ ไม่เน้นการเรียนเพื่อพิสูจน์สูตรแต่นำมาให้เข้าใจหลักการและนำไปใช้งาน ไม่เน้นการคำนวณผลลัพธ์ซึ่งอาจใช้โปรแกรมสำเร็จรูปแทนได้ แต่มุ่งให้รู้จักพิจารณาตีความหมายของผลลัพธ์นั้นและรู้ถึงผลที่ตามมา ถ้าข้อกำหนดของปัญหาเปลี่ยนไปอย่างไรก็ตาม ยังมีคุณสมบัติสองประการที่สำคัญยิ่งกว่าความถนัดทางคณิตศาสตร์ นักศึกษาควรจะมีหรือควรต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นระหว่างที่ศึกษาเพื่อประกันความสำเร็จของการทำงานในอนาคต ได้แก่

- ทัศนคติเกี่ยวกับคุณภาพ ผลิตผล เวลา และต้นทุน
- ความสามารถในการคิดเชิงระบบ

ผู้ที่เรียน IM ได้ดีและประสบความสำเร็จในการทำงานจำเป็นต้องมีจิตสำนึก (care) หรือซึมซาบในความหมายของคุณภาพผลิตผล เวลา และต้นทุน เพราะสิ่งเหล่านี้ คือเป้าหมายของการบริหารการผลิต จิตสำนึกนี้อาจมีได้แม้จะยังไม่ได้เรียน IM มาก่อนเลยก็ตาม เช่น เมื่อซื้อสินค้ามาใช้ก็อาจถามตัวเองว่าทำไมนะ โรงงานเขาถึงไม่ผลิตของที่คุณภาพดีกว่านี้ได้? หรือ เมื่อไปใช้บริการจากหน่วยงานราชการก็ถามตัวเองว่า เขาน่าจะจัดงานอย่างนี้ ๆ นะ เราจะได้ ไม่ต้องเสียเวลามากอย่างนี้! หรือ ที่เขาคิดเงินเราแพงขนาดนี้ นี่คงเป็นเพราะเขาใช้คนไม่เต็มที จึงสูญเปลืองอย่างน่าเสียดาย! หรือ ถนนมิตรภาพนี้เขาก่อสร้างบริหารงานกันอย่างโง่เขลาตั้งเกือบสองร้อยกิโลเมตร ปีกว่าๆก็เสร็จแล้ว แต่ทำไมถนนหน้าบ้านเรายาวไม่กิโลเมตร เริ่มทำตั้งแต่ขึ้นมัธยมจนตอนนี้ เข้ามหาวิทยาลัยแล้วยังไม่เสร็จซักที

ส่วนความสามารถในการคิดเชิงระบบนั้น มีความจำเป็น เพราะการผลิต และปฏิบัติการมีองค์ประกอบของคน เครื่องมือ อุปกรณ์และวัสดุหลากหลายชนิดทำงานร่วมกัน หรือมีปฏิสัมพันธ์กันเป็นระบบ การเห็นภาพเพียงบางส่วนบางมุม โดยไม่อาจเห็นในภาพรวมได้ ย่อมทำให้การตัดสินใจไม่ได้ผลสูงสุด หรือแก้ปัญหาที่จุดหนึ่งแล้วไปสร้างปัญหาใหม่ที่จุดอื่น เป็นต้นผู้ที่มีความสามารถหรือความถนัดในด้านนี้จะรู้จักมองสิ่งต่างๆรอบๆตัว แล้วสังเกตเห็นลักษณะที่สิ่งของหรืออาการประกอบขึ้นมาจากองค์ประกอบย่อยๆ และความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น ลักษณะการมีลำดับขั้นตอนก่อนหลังหรือคู่ขนานการเป็นเหตุเป็นผลของกันและกัน (ตลอดจนการร่วมกันเป็นเหตุหรือร่วมกันเป็นผล) การค้ำหรือการกระจุกตัว การแยกหรือกระจายตัว แนวโน้มหรือ pattern การเห็นสิ่งต้องประสงค์ไปพร้อมๆ กับการเห็นหนทางเลือกและข้อจำกัดต่างๆ ตลอดจนการรู้จักคิดหาเกณฑ์หรือกติกามาใช้ตัดสินใจเลือกของที่เราชอบ แทนที่จะบอกตัวเองแต่เพียงว่า ชอบมากกว่า เท่านั้นเอง